

Ten eerste

Huwelijkse gevangenschap

Het aantal vrouwen dat gedwongen is uitgehuwelijkt, in het buitenland is achtergelaten of in huwelijkse gevangenschap leeft, is veel hoger dan de officiële cijfers aangeven, meldt minister Lodewijk Asscher (Sociale Zaken) deze week in een brief aan de Tweede Kamer. Op basis van een onderzoek van het Verwey Jonker Instituut, komt de minister met nieuwe schattingen. In de periode 2011-2012 staan 181 vrouwen geregistreerd als uitgehuwelijkt, dat zijn er minimaal 674 tot maximaal 1914. Als achtergelaten staan er 178 geregistreerd, minimaal zijn dat er 364 en maximaal 1.631.

140 vrouwen leven in huwelijkse gevangenschap, de minimale schatting is 447, maximaal 1.687.

Om beter grip te krijgen op de materie stelt het kabinet een landelijk knooppunt huwelijkswang en achterlating in, dat op 1 januari 2015 wordt geopend. Bij dat knooppunt, een landelijk kennis- en expertisecentrum, kunnen hulpverleners uit het hele land aankloppen.

er bij haar moeder op aan haar nog eens te komen bezoeken.

Alya: 'Ze kwam. Het eerste wat ze vroeg op Schiphol was: ben je met hem getrouwd? Ja, knikte ik. Ze huilde. Maar mama, ik ben zo gelukkig met deze man, zei ik.'

Pim kreeg een kans zijn schoonmoeder te leren kennen. Zijn moeder kwam langs. Alya: 'Daar zat ik te vertalen tussen twee moeders in. We lachten veel, het leek oké.'

Toen haar moeder terugging in december 2013, nam ze afscheid met de boodschap dat ze een operatie moest ondergaan en misschien wel zou sterven. Ze had keelkanker.

De druk op Alya om naar het ziekbed te komen van haar stervende moeder werd opgevoerd. Alya: 'Ik moest gaan, hoewel iedereen het me afraadde.' Pim: 'Ik had het gevoel: dit klopt niet.' Alya: 'Het was ook een leugen.'

Eenmaal thuis vertelde mijn vader dat hij wist van mijn huwelijk. Hij pakte mijn paspoort af en stopte dat in een kluisje. Mijn moeder bad tot God mij te laten sterven, voordat ik schande zou storten over de familie.

Ik wilde niet scheiden om vervolgens een maagdevliesoperatie te ondergaan en uitgehuwelijkt te worden. Ik at niet meer, was depressief, nam te veel pillen.'

Die wanhoopsdaad werd uitgelegd als een poging tot zelfmoord en dat is haram (verboden) in de islam. In het ziekenhuis werd haar maag leeggepompt. Twee politieagenten kwamen haar zelf-

moordpoging onderzoeken. Alya: 'Ik zei dat ik de pillen per ongeluk had ingenomen. Ze dachten dat ik bezeten was, brachten me naar een djinn-dokter (imam die geesten uitbant, red.).

Alya: 'Iemand had het kwaad in mij gebracht, zei hij, en las voor uit de koran. Ik kon me van dat kwaad ontdoen door naakt te bidden in de regen. Dat is onmogelijk in mijn thuisland.'

De andere optie was een 'toverdrankje' drinken. Daar kozen mijn ouders voor. Het was water met zand. Verschrikkelijk. Mijn keel schuurde open, mijn slokdarm deed zo'n pijn.'

Ondertussen had Alya contact gezocht met Shirin Musa van FFF. Die schakelde haar netwerk in en stelde allerlei scenario's op: contact zoeken

“Mijn moeder bad tot God mij te laten sterven, voordat ik schande zou storten over de familie

met ondergrondse Arabische netwerken om Alya het land uit te smokkelen, toevlucht zoeken tot de Nederlandse ambassade en haar dan met stille diplomatie het land laten uitreizen, haar met een particulier beveiligingsbureau te laten repatriëren (dat kost ongeveer een ton, die ze via crowdfunding wilde inzamelen), Nederland hulp laten vragen aan de Verenigde Staten, die haar via de Amerikaanse luchtmachtbasis zou kunnen laten vertrekken.

Buitenlandse Zaken gaf niet thuis. Alya's zaak zag er hopeloos uit. De meeste opties waren te duur en/of te gevaarlijk. Een andere ambassade in vluchten, zou Alya in een situatie kunnen brengen als die van Julian Assange, de oprichter van Wikileaks die al ruim twee jaar in Londen vastzit in de Ecuadoraanse ambassade.

Uiteindelijk bedacht Pim een list. Alya moest instemmen met de scheiding van Pim en haar uit-huwelijking, onder voorwaarde dat ze weer zou kunnen studeren. Om haar studie op niveau te kunnen voortzetten, had ze papieren nodig van haar Nederlandse universiteit.

De snelste procedure was die documenten zelf te gaan ophalen in Nederland. Zo zou ze geen studiejahr verliezen.

Dat compromis werd aanvaard. Ze kreeg haar paspoort terug. Met haar wali, een broer, reisde Alya half augustus naar Nederland.

Ze namen hun intrek in een hotel in de buurt van Schiphol, in aparte kamers. Daar kwam Pim, vermomd als pizzakoerier, een kusje stelen. De

volgende dag vertelde Alya haar broer dat ze in Nederland zou blijven. Het was een emotionele biecht, die uren duurde.

Voor haar veiligheid werd Alya op afstand in de gaten gehouden. Uiteindelijk nam ze een taxi naar haar advocate Channa Samkalden, haar broer in shock achterlatend.

Familieleden van Alya kwamen over en bleven weken naar haar zoeken. 'Ik was verschrikkelijk bang, liep met zonnebril op straat en keek voortdurend over mijn schouder.'

Ze lijken Nederland te hebben verlaten, maar Aliya vreest dat ze terugkomen en de zoektocht niet opgeven. Helemaal veilig is ze niet. 'Ik heb nog niet de Nederlandse nationaliteit. Die krijg ik pas is in juli 2016.'

Haar Arabische paspoort verloopt over negen maanden. Zonder geldig paspoort van haar thuisland kan ze geen Nederlandse worden. Haar paspoort laten verlengen is onmogelijk. De ambassade zal haar onmiddellijk aan haar familie uitleveren. Alya en Pim hopen op een versnelde procedure. Ze vragen de Nederlandse autoriteiten de regels soepeler te hanteren.

Alya studeert Nederlands als tweede taal en heeft sinds kort een baantje bij een snackbar. Het Nederlands paspoort is voor haar de poort naar definitieve vrijheid.

Om veiligheidsredenen is het land niet gespecificeerd en zijn de namen Alya, Pim en Sarah gefingeerd.